

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ
ಸಂಸದೀಯ ಪಟು
ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ

ಡಾ. ನಾಗಾಬಾಯಿ ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ

ಪ್ರಕಟಣೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು

DEVENDRAPPA GHALAPPA

Eminent Parliamentarian Series

Written by

Dr. Nagabai B. Bulla

Reader, Kannada Dept.

Gulbarga University, Gulbarga-585 106.

Published by

Karnataka Legislature Library Committee

Vidhana Soudha, Bangalore-560001.

Page: 113 + x Price: 20-00 Rs.

© Chairman

Karnataka Legislative Council

& Speaker

Karnataka Legislative Assembly

First Edition: 2006 Copies: 2000

Printed & Designed by

Government Press, Bangalore.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟು ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಲೇಖಕರು:

ಡಾ. ನಾಗಾಬಾಯಿ ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ-585 106

ಪ್ರಕಾಶನ

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ

ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಪುಟ: 113 + x ಬೆಲೆ: 20/- ರೂ.

© ಸಭಾಪತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: 2006 ಪ್ರತಿಗಳು: 2,000

ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ

ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
2005-2006

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಲ.ಖೋತ
ಸಭಾಪತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ದಿನಾಂಕ 17.06.2006 ರಿಂದ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ವಿ.ಆರ್. ಸುದರ್ಶನ್
ಸಭಾಪತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ದಿನಾಂಕ 17.06.2006 ರವರೆಗೆ)

ಸದಸ್ಯರು

ಕೃಷ್ಣ
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ ಹೆಬ್ಬಾಳ
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ
ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಜಿ.ಎಸ್. ಗಡ್ಡದೇವರ ಮಠ

ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಆರ್. ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ್

ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಕಳಕಪ್ಪ ಜಿ. ಬಂಡಿ

ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ|| ವೀರಬಸವಂತರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳ್

ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಿ. ಕಂಬಾರ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರು

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

(ದಿನಾಂಕ 24.07.2006 ರವರೆಗೆ)

ಉಮಾಶ್ರೀ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

(ದಿನಾಂಕ 24.07.2006 ರವರೆಗೆ)

ಶ್ರೀನಾಥ್

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

(ದಿನಾಂಕ: 24.7.2006 ರಿಂದ)

ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

(ದಿನಾಂಕ: 24.7.2006 ರಿಂದ)

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟು ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಅಧಿಕಾರಿ - ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ

ಡಿ'ಸೋಜ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಎಸ್.ವಿ. ಪಾಟೀಲ್	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೆ.ಎನ್. ಪ್ರಭಾಕರರಾವ್	ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಪಿ. ಓಂಪ್ರಕಾಶ್	ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ	ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೆ. ನೂರ್ ಮಹಮದ್	ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಚಿವಾಲಯ

ಜಯಶಂಕರಮೂರ್ತಿ	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ವಿ. ಶ್ರೀಶ್	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ	ಸಭಾಪತಿಯವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಂಪಾದಕರು

ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

(ಅನ್ಯಕರ್ತವ್ಯದ ಮೇರೆಗೆ)

ಮುನ್ನುಡಿ

2 ಮೇ 2006

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ, ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲೋಕಸಭಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯದವರು ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ|| ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ, ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಡಾ|| ಶಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ, ಡಾ|| ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಮೊದಲಾದ ಗಣ್ಯರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಸಂತೋಷಕರ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉಪ ಸಮಿತಿಯು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಲೇಖಕರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.

ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಳ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸು, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಡಾ|| ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ ಮತ್ತಿತರ ಹಲವು ಗಣ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ನಾಗಾಚಾರ್ಯ ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಸಂಸದೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಲ. ಖೋತ

ಸಭಾಪತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಕೃಷ್ಣ
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಘಾಳಪ್ಪಾ ಜಮಾದಾರ ಅವರ ಬದುಕು, ಅವರ ಸಾಧನೆಯತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಚ್ಚರಿಯುಂಟಾಗದಿರದು. ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವರು. ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವರು. ಕೇವಲ 29 ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನ ಅಲಂಕರಿಸಿದವರು. 1972 ರಿಂದ 1984 ರವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಹಲವು ಖಾತೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾಗಿ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರು. ಇಂಥ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಒರೆಯುವ ಅವಕಾಶವೊದಗಿದ್ದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪಸಮಿತಿಯಿಂದ ಬರೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ತಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಬೇಕಾದದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗಿ ಮರೆಯಾದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವದರೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಪುನರ್ಮನನವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ದಾರಿದೀಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪತಿ ಡಾ. ಭಗವಂತಪ್ಪ ಬುಳ್ಳಾ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಾದ ಕು|| ಜ್ಯೋತಿ ಹಾಗೂ ಚಿ|| ಶ್ರೀಕಾಂತರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಸಹಪಾಠಿಗಳು, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಕುಟುಂಬದವರು ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೂ, ಹಲಚೇರಾ, ಸುಲೇಪೇಟ, ಚಿಂಚೋಳಿ, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಂದಿಗಿದ್ದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ ಹೆಚ್ಚಾಳ ಅವರಿಗೂ, ಉಪಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಠಲ ಹೇರೂರ, ಡಾ. ವೀರಬಸವಂತರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳ್, ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಿಗೂ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಿ.ಆರ್. ಸುದರ್ಶನ್ ಅವರಿಗೂ, ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಗುಲಬರ್ಗಾ

ದಿನಾಂಕ: 2-1-2006

ಡಾ. ನಾಗಾಬಾಯಿ ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಗುಲಬರ್ಗಾ-585 106.

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

V

VII

ಭಾಗ-೧

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಜೀವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

01

ಭಾಗ-೨

1. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರ 23
2. ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳ ವರದಿ 24
3. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ 26
4. ಬಿ.ಎಸ್.ಎ.ಎಮ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ 29
5. ಮಂಗಳೂರಿನ ಪಡವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ 31
6. ಮಂಗಳೂರಿನ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 32
7. ಮಾಲೂರಿನ ಅನಾಥಾಶ್ರಮದ ವಿಷ ಆಹಾರ ಕುರಿತು 34
8. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ 36
9. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಚರ್ಚೆ 39
10. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ 42
11. ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ 68
12. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಸಾಯಿಖಾನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 76

ಭಾಗ-೨

ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

1. ಮಲ್ಲಾಪುರ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆ 81
2. ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮ 82
3. ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು 83

ಭಾಗ-೪

ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ 91

ಭಾಗ-೫

1. ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು 97

ಭಾಗ-1

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ ಜೀವನ - ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ :

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ದಿ|| ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಕಂಡು ಎರಡು ಸಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ತಾಲೂಕಿನವರಾದ ದಿ. ದೇವೇಂದ್ರಸ್ವ ಘಾಳಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ದಿ. ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ದಿ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ ಮಹಾಗಾಂವ ಹಾಗೂ ದಿ|| ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಂಭ ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ರಕ್ಷಿ ಯಿದ್ದರೆ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಜಮಾದಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಂತ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸನ್ನಡತೆ, ಉದಾತ್ತವಿಚಾರಗಳು, ಜನಪರ ಕಾಳಜಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳೇ ಈ ಹಂತಕ್ಕೇರಲು ಕಾರಣಗಳಾದವು. ಯಾವುದೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಚರಿತ್ರೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮನೆಯ ಮಗನಾದದ್ದು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಬದುಕು ಆಧ್ಯಯನ ಶೀಲವಾದುದಾಗಿದೆ.

I. ಜೀವನ

ಜನನ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯ

ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗಿರುವ ಚಿಂಚೋಳಿಯು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹತ್ತು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಚಿಂಚೋಳಿಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮೇರೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತ ಸಾಲು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀಶೈಲದವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲು ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಕಾಡನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತೊರೆಗಳು ತಾಲೂಕಿನ ಜಲಕ್ಷಾಮವನ್ನು ನೀಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಮುಂತಾದ ತೊರೆಗಳು ಜನ, ಜಾನುವಾರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜೀವರಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಲು ನಾಡಿನ ಮಲೆನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಚಂದ್ರಂಪಳ್ಳಿ, ಕೊಂಚಾವರಂ, ಎತ್ತಪೋತಾ, ಗೊಟ್ಟಂಗೊಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದೆಡೆ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಉಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಚದುರಿದಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಂಧ, ತೇಗು, ಮತ್ತಿ, ಸಾಗವಾನಿ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳು ಹಾಗೂ ವನಸ್ಪತಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಈ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಸುಲೇಪೇಟ ಕೋಡ್ಲಿ ಮುಂತಾದೆಡೆ ಸಾಬೂನು ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸವಳು ಖನಿಜ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದು ಸವಳನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಿರಿಯಾಣ, ನಿಡಗುಂದ, ಹಲಚೇರಾ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳ ಕರಿಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಸಾದಾ ಫರಸಿಯ ಗಣಿಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಬಡತನ ಹಿಂಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ವನ, ವನಸ್ಪತಿ, ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೃಷಿಯೇ ಇಲ್ಲಿನವರ ಪ್ರಧಾನ ಕಸುಬಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಬ್ಬಲಿಗ ಮನೆತನವೊಂದರಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗುತ್ತೆಮ್ಮರೆಂಬ ರೈತ ದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ಕಾಯಕ ಜೀವಿಯಾದ ಈತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ದುಡಿದು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನು. ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಗೂ ಭವ್ಯವಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದನು. ಮನೆಯಂತೆ ಈತನ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು. ದಾಸೋಹದ ಮನೆ ಎನಿಸಿತ್ತು. ನೂರಾರು ಚೀಲ ತೊಗರಿ, ಜೋಳ ಹೆಸರು, ಉದ್ದು ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಬೆಲೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಈತನನ್ನು ತುಂಬಾ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಜಮಾದಾರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಈತ ಮಾಡದೇ ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಈತನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಮಗಳು ಶರಣಮ್ಮನನ್ನು ಶರಣಪ್ಪ ಕಮಕನೂರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಘಾಳೆಪ್ಪನನ್ನು ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರಿಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದನು. ತಂದೆಯ ಕೃಷಿಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಘಾಳೆಪ್ಪನಿಗೆ ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮದ ಮಲಕಮ್ಮಳೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು.

ಘಾಳಪ್ಪ ಮಲಕಮ್ಮ ಇವರಿಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲನೆಯ ಮಗಳು ನಾಗಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಮಗ ದೇವೇಂದ್ರ ಮೊಮ್ಮಗನ ಮುಖ ನೋಡುವ ಮೊದಲೇ ಅಜ್ಜ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಇಹಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮನೆತನದ ಆಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತನಾದಂತಹ ಅಜ್ಜನ ಹೆಸರನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಘಾಳಪ್ಪ ತನ್ನ ಮಗನಿಟ್ಟು ಸಂತೋಷಿಸಿದ. ದಿ. 12 ಜೂನ್ 1942 ರಂದು ಜನಿಸಿದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಒಂದು ಆಶಾಕಿರಣ ಉದಯಿಸಿತು. ಇವರಿಗೆ ದಮಯಂತಿಯೆಂಬ ತಂಗಿಯಿದ್ದಳು. ದೇವೇಂದ್ರನ ಬಾಲ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ನಡೆರೆ ಮಣ್ಣಾಗುವದೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಗುತ್ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಒಬ್ಬನೇ ಗಂಡು ಮಗನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಘಾಳಪ್ಪನವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಯನ್ನು ಹತ್ತಿದವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ಮಗ ತಮ್ಮಂತೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾಗುವದು ಬೇಡ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಓದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯೆಯಮಹತ್ವ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಘಾಳಪ್ಪ ಮಗನನ್ನು ಹೊಲ ಉಳುವ ರೈತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೇ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದನು. 1947 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಿಜಾಮನ ಆಳ್ವಿಕೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಈ ಭಾಗ "ಮೊಗಲಾಯಿ" ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮದ ರೈತನೊಬ್ಬ ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂಕೇತವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ದೇವೇಂದ್ರನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭ ಸ್ವ ಗ್ರಾಮವಾದ ಹಲಚೇರಾದಲ್ಲಾಯಿತು. ಆಗ ಗಾವಂಟಿ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದವು ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರದೆ ತಾಲೂಕಿಗೊಂದು ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಗೊಂದು ಶಾಲೆಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಉರ್ದು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಗ್ರಾಮದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಊರ ಹಿರಿಯರ, ಶ್ರೀಮಂತ ಮಕ್ಕಳ ಒಡನಾಟದೊಂದಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನ ಕಲಿಕೆಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶುದ್ಧ ಬರಹ ತಿದ್ದುವುದು ಮಗ್ಗಿ ಕಂಠಪಾಠ

ಮಾಡಿಸುವುದು, ವಚನ ಹೇಳಿಸುವುದು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಆಟಪಾಠವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಹಲಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಗದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿತು. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಲಚೇರಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಕಿ.ಮೀ ದೂರವಿರುವ ಸುಲೇಪೇಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ 1953 ರಲ್ಲಿ ಸುಲೇಪೇಟದ ಸರಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವರು. ಆಳು ಮಕ್ಕಳು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಘಾಳಪ್ಪಾ ಸುಲೇಪೇಟದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ ಇಟ್ಟನು. ಮಗನಿಗೆ ಯಾವುದು ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು ಏನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಹಂತದವರೆಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಸಹಪಾಠಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರಯ್ಯಾ ಸ್ವಾಮಿ ಕುಪನೂರ ಅವರು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಅಂದಿನ ಕಲಿಕೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವರು. ಅವರೇ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ "ಆಗ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನಿಗಿದ್ದವು" ಎಂದಿರುವರು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಬಸವಂತರಾವ ಚಿಮ್ಮಾ ಇದಲಾಯಿ, ಧೂಳಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ ಮೊದಲಾದವರಿದ್ದರು.

ಸುಲೇಪೇಟ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯಾ ಮಾಸ್ತರ, ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಬಂದಿ, ಶಂಕರಯ್ಯಾ ಸಾಲಿ ಶ್ರೀಗಂಗಾಧರ ದಲಭಂಜನ ಎಂಬ ನುರಿತ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಯಾದಗಿರಿಯವರಾದ ದಲಭಂಜನ ಗುರುಗಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಎಚ್.ಎಸ್.ಸಿ. ಪರಿಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ ಯಾದಗಿರಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರಲ್ಲದೇ ಮುಂದಿನ ಓದನ್ನು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. 1959 ರಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಸ್ನೇಹಿತನು ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾಯಕಕ್ಕೋ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೋ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರು ಎಚ್.ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಸಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ತೆರನಾದ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗಿನಂತೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕಲಿತವರೇ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ತಕ್ಷಣ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದವು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಗುರುಗಳ ಸಲಹೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಯಾದಗಿರಿಯ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ ಮಿಡಿಯಟ್ ಓದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಪಿಯುಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದುದರಿಂದ 1960 ರಲ್ಲಿ

ಅಧ್ಯಯನ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರು. ತಂದೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನ ಪದವೀಧರನಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಫಲದಿಂದಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವರು. ಇವರ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ವೃತ್ತವೆಂದು ಕರೆಯುವ ತಿಮ್ಮಾಪುರಿ ವೃತ್ತದ ಹತ್ತಿರ ಮಿನಿವಿಧಾನ ಸೌಭ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸಾಯನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಪ್ರೊ ಅಖಿಲ ಅಲಿಖಾನ್ ಅವರು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಎಂ.ಕೆ. ಬೋಸ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ನುರಿತ ತಜ್ಞ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿದ್ದರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ (ಮೇಜರ್) ವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಘಾಳಪ್ಪಾ ಮಗನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದಂತೆ ಸಕಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದನು ಕಾಲೇಜು ದೂರವೆಂದು ಸೈಕಲ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

1964 ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಪದವಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ತರಿಸಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಧ್ಯಯನ ಪೂರೈಸಿ 1966 ರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಆಗ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಹಾಗೂ ಎಂ.ಎ ಓದಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಪರೂಪವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಓದು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಇವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಬಿ.ಎ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಉದ್ಯೋಗ ಸೇರಿದರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ದುಡಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ ವಕೀಲನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವರು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮುಗಿಸಿ 1969 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪದವೀಧರರಾಗುವರು. ಹೀಗೆ ರೈತನ ಮಗನೊಬ್ಬ ಕೋಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಎಂ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದು ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮದ ಕೀರ್ತಿ ಶಿಖರದಲ್ಲೊಂದು ಪತಾಕೆಯನ್ನು ನೆಟ್ಟನು.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ:

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೆತ್ತುವರು. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ನಾಗಮ್ಮಳನ್ನು ಹುಮನಾಬಾದ ತಾಲೂಕಿನ ಹುಣಶೀಗೇರಿಯ ಶ್ರೀಗಣಪತಿರಾವ ಪಾಟೀಲ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಶಚಿದೇವಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ ಸುಂದರ ಯುಪಕನಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮನೆತನದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದ ಘಾಳಪ್ಪನವರು ಒಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಮಗಳು ಹಾಗೂ ಅಳಿಯ ಇಟ್ಟ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತಂದೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಎದುರಾಡದ ವಿನಯ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳ (ಸೋದರಸೋಸೆ) ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದರು. 1967 ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಮದುವೆ ಅದ್ಧೂರಿಯಿಂದ ಜರುಗಿತು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬದುಕು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿತು ಇವರಿಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು. 1972 ರಲ್ಲಿ ಅನಿಲಕುಮಾರ ಎಂಬ ಮಗ ಜನಿಸಿದನು. ದಮಯಂತಿ ಹಾಗೂ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿರುವರು ಅನಿಲಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಸೌರಭ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ ಅನಿಲಕುಮಾರ ಅವರು ಸಧ್ಯ ತಾಲೂಕಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಿದ್ದು ಹಲಚೀರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವರು.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಪ್ಪಾ.ಜಿ.ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಚಿಂಚೋಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಹಿಳಾದ ಇವರು ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ:

ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಕುಪನೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದ ಎಸ್.ಎನ್. ವೈದ್ಯರಾಜ ಅವರಿದ್ದರು. ಇವರು ದಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಸೋಲನ್ನು ನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 65% ಹಿಂದೂಳಿದ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ, ದಲಿತ ಜನರಿದ್ದು ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಚಳುವಳಿಯ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದವರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಎಳೆತನದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರೆರೆದು ಪೋಷಣೆ ಹಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ

ಜಮಾದಾರ ಅವರು ಗುಲಬರ್ಗಾ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ವಕೀಲರೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ, ಡಿ.ಬಿ. ಕಲ್ಮಣಕರ, ಕೋಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲಕರ ಮುಂತಾದವರು ಮುಖ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.

ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ:

ಡಿ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ 1966 ರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆಗ ಡಿ|| ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಖಿಲಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಧ್ಯೆ ವೈಚಾರಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿ ಇಂಡಿಕೇಟಿ ಹಾಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿ ಎಂಬ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟವು. 1971 ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು. ಗುಲಬರ್ಗಾದಿಂದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ ಅವರು (ಇಂಡಿಕೇಟಿನಿಂದ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ ಅವರು ಯುವ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರನ್ನು ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಇಂಡಿಕೇಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ತಾಲೂಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯೆನಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮತಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಗೆಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಗ ಇವರ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ ಅವರ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಧರ್ಮರಾವ ಅವರಿಗೂ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದಿತು.

1971 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮರುವರ್ಷವೇ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದವು. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಎದುರಾಳಿಗಳು ಹೂಡಿದ ತಂತ್ರಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ನಿಚ್ಚಳ ಬಹುಮತ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ

ಪಾಟೀಲರು ಶಾಸಕರ ಪಕ್ಷಾಂತರದಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಾಸಕಾಂಗ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರ ಆಯ್ಕೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಪಕ್ಷಾಧ್ಯಕ್ಷ ಇಂದಿರಾ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ವರ್ಚಸ್ವಿ ನಾಯಕರೆನಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರನ್ನು ಪಕ್ಷದ ವರಿಷ್ಠರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಇಂದಿರಾ ಅವರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಿಡಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ಏರಿದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರಾಜ ಮನೆತನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿಕರಾಗಿ ರೈತರ ನಾಡಿಮಿಡಿತವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ಕಂಡವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಗರಿಗೆದರಿದ ಕನಸು ಈಗ ನನಸಾಗುವ ಕಾಲಬಂದಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ನಡೆಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮುಖಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ದ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮುಜುಗರವಾಯಿತಾದರೂ ಅರಸು ಆದೆಲ್ಲವನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರು ಕೆಳವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಉತ್ತಮ ಯುವ ವಕೀಲರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್, ಸಚಿವರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ದಿ.ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪರವರು, ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲಕರ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ.ಕಲ್ಮಣಕರ ಮುಂತಾದವರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕಾರವಾರ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಾಪೂರಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮುಖಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು.

ಮಗ ಚಿಂಚೋಳಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿರುವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದು ಘಾಳಪ್ಪಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟನು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮರವಣಿಗೆ ನಡೆದಾಗ ತನ್ನ ಮಗನ ಕೈಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಾರ ಹಾಕಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪು ತಮ್ಮ ಮಗನೂ ಇಂದು ಆ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕನಸು ನನಸಾಯಿತೆಂದು ಹಿಗ್ಗು ಪನು.

1972 ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಚಿಂಚೋಳಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಜಮಾದಾರ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರು ಇವರಿಗೆ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚಂದರರಾವ ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತರುಣ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಧರ್ಮರಾವ ಅಫಜಲಪೂರಕರ, ಕೋಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯರ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದಿತು. ಇದುವರೆಗೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು. ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಯೇ ಸರಿ.

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದ ಅಬ್ಬರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಂಡರು ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗಲೇ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಧಾನಿ ಬೀದರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಿಂಚೋಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಚಿಂಚೋಳಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಜನತೆಯನ್ನು ದೃಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತ “ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ಈ ಬಿಸಿರಕ್ಕದ ತರುಣನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ ಕಾದಿದೆ ತಾವು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಆರಿಸಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು” ನೆರೆದ ಜನ ಹರ್ಷದಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹಿರಿಯರ ಜನತೆಯ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಬಹುಮತಗಳಿಂದ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದರು.

1972ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 92 ಜನ ಶಾಸಕರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಹೊಸ ಚಳುವಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಜನಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರತೀಕದಂತಿದ್ದ ಅರಸು ಅವರು ಜನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅರಸು ಅವರಿಗೆ ಆಗ ಇದ್ದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದರೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ರಚನೆ. ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಶಾಸಕರು ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು, ತಮ್ಮ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ಪ್ರದೇಶ, ಅರ್ಹತೆ, ಅನುಭವ ಇವೆಲ್ಲ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಪುಟ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅರಸರು ಹೈಕಮಾಂಡನ ಆಣತಿ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯಂತೆ ಸಂಪುಟ ರಚಿಸಿದರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅದರಲ್ಲೂ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಭಾಗದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮುಖವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ತರುಣ ಉತ್ಸಾಹಿ ವಕೀಲ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರನ್ನು ಅರಸು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಅನೇಕರು ಇವರನ್ನು ನೋಡಲು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ, ಕೇವಲ 29 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದವರ ನಾಯಕರಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಜನರನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹಿತರಾಗಿ “ ಈಗ ವೀರೇಂದ್ರರ ಕಾಲ ಹೋಗಿದೆ ದೇವೇಂದ್ರರ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಈ ಮಾತು ಹೊರಬಂದಿತ್ತು.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನ ಹಿರಿಯರ, ಮುಖಂಡರ, ಆಪ್ತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ. ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ 10-11 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು”

ಚಿಂಚೋಳಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮೂರು ಸಲ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಮೂರು ಸಲ ವಿಜೇತರಾದದ್ದೊಂದು ಇವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸೋಲಿಲ್ಲದ ಸರದಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಸಾಧಿಸಿದವರೆ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೂ ಸತತವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಡೈರಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರ. ವಿಧಾನ

ಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಿಟ್ಟ ತನದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ.ದೇವೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಬಿ.ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಂ.ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ.ನಾಯ್ಕರ, ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ.ಕಲ್ಮಣಕರ, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ, ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್.ಬದರಿನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀಎಸ್.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ ಸೇಠ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಾಯ್.ಘೋರ್ಪಡೆ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಕೌಜಲಗಿಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಘಟಾನುಘಟಿಗಳು ಇದ್ದರು.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರು ಕೇವಲ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ನಾಯಕನಾಗದೇ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯವರು ಬಂದರೂ ಮುಕ್ತ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ಚಾಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಲೇಬೀರನಳ್ಳಿಯ ರಸೂಲಸಾಬ ಅವರನ್ನು ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲನಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆಂದೂ, ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಸದಾಕಾಲ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದವರು. ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಂಡಾಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಾಯಿತು. ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದುದರಿಂದ ಬಡವರ ಬಂಧುವೆಂದು, ದೀನದಲಿತರ ಶೋಷಿತರ ಮಿತ್ರನೆಂದು, ಅಜಾತ ಶತ್ರುವೆಂದು ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

1972ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸರಕಾರಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಧನಸಹಾಯ ಕೇಳಿದ ಪತ್ರ ಮೇಲೆ 'ಮಂಜೂರಿಸಿ' ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಾಸಕರಾದ ತಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಖಾತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಸಕರಾದ ಈ ಭಾಗದ ಹಲವರಿಗೆ ಇಂಥ ಅವಕಾಶ ಆಗಲಬ್ಬವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಚಂಡೀಗಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದ "ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭೂಮಿ ಸಿಗಬೇಕು" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರೆಷ್ಟು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಬಿ.ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯ್ದೆ [Land reforms Act] ಪಾಸುಮಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಒಡವರ ಕನಸು ನನಸಾಗಿಸಿದರು.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಡೈರಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಲನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ಮೊದಲು ಹಾಲು ಬಾಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಾಟ್ಟಿಗಳು ಒಡೆದು ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಹಾಲು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಬಗೆಗಿರುವ ಕಳಕಳ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. ಇವರ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವೆಡೆ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಹಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಡಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರು ಉಪ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅರಸು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಪುಟದ ಸದಸ್ಯರ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಹಿರಿದಾಗಿತ್ತು.

1978 ರಲ್ಲಿ ಅರಸು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಮತ ತಲೆಯೆತ್ತಿತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಸು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವದು ಬೇಕರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಭಿನ್ನಮತದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ಅಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಸು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿತು. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ವಿರೋಧಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಬಹುಮತ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅರಸರು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಇವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ ಅವರಿಗೂ ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸಿತು. ಆಗ ಅವರು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಡೈರಿಯ

ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾದರು. ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

1978 ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರ ಉಪಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ನಂತರ ಅರಸು ಹಾಗೂ ಇಂದಿರಾ ಅವರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಬಿರುಕು ಮೂಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಮಾಜದವರು ಪೃಥ್ವಿಲಲ್ಲ ಭನೆಂದು ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟರೆಂದೋ, ಅಥವಾ 1979ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಅಸಹನೆಗೊಂಡ ಇಂದಿರಾಜಿ 1979 ಜೂನ್ 20ರಂದು ಪ್ರದೇಶ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅರಸು ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಎಸ್.ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದ್ದರು. ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರಿಂದ ತೆರವಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಜಯಗಾಂಧಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡುರಾವ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಟ್ಟಾಳುವಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು.

1979 ರಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಹಲವಾರು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ತಾಲೂಕಿನ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ, ತಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಯಾರೇ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದವರಲ್ಲ. ದೂರದ ಗುಲಬರ್ಗಾದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವದೇ ಅಪರೂಪವಾಗಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕಾರುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ನೋಡಲು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ “ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ ಈಗಲೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ” ಎನ್ನುವ ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವ. ಕೊಡುಗೆಯಿ ದಾನಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ

ಕಷ್ಟಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖ ಕೇಳಿ ಉಣಿಸಿ ತಿನಿಸಿ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಇವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದ್ದವರು ಇಂದಿಗೂ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವರು. ಇಂಥ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ವೈರಿಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಜಾತ ಶತ್ರುವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಮಾನ ಬಂದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇವರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮೊದಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅದ್ದೂರಿ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ಈ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೋಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ, ಘಾಳಪ್ಪ ನಂತವರ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿದೆಯೆಂದು ಈ ಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಚಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗುತ್ತದೆ.

1972, 1978 ಹಾಗೂ 1983 ರಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಮೂರು ಸಲ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲ ಟಿಕೆಟ್ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆಘಾತವುಂಟಾಯಿತು. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ದೊರೆತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಪಾಲಾಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಬೆಳೆದರೆ ಈ ಭಾಗದ ಎರಡನೆಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಕಾಡಿರಬಹುದು. ತತ್ಪರಿಹಿತ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಜಾತೀಯ ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲೆಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. "ದಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ವೈಭವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರ ವೈಭವವೂ ಇತ್ತೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ". 44 ವರ್ಷ ಬದುಕಿದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷವಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ ಪಡೆದ ಯಶಸ್ಸು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವುದು ಕೆಲವರ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಬೆಳೆಯುವ ಚಿಗುರನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡುವ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಈತ ಬಲಿಯಾಗ ಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರ

ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಚಿಂಚೋಳಿ ಮತ್ಸ್ಯ ತ್ರದಿಂದ 6ನೇ ಮತ್ತು 7ನೇ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಇವರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಸೋಲನುಭವಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿ ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ ಅವರು ಇವರ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇವರ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊಗಳಿದರು. ಚುನಾವಣೆಯ ತರುವಾಯ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಲೆದೋರಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತಂತೆ. ಆಗ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ದಿ|| ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಪೋಲಿಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ "ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಿರಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಮುಲಾಜಿಲ್ಲ ದೇ ಯಾರು ಗದ್ದಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಇಂಥ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇವರದಾಗಿತ್ತು.

ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೇಮಿ

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಜಮಾದಾರ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಗೀಳು ಈಗಿನಷ್ಟು ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾವಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಇಂಡಿಕೇಟಿವ್ ಪಕ್ಷದ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಇವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೂರು ಸಲ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲವೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಇವರ ಹೆಸರು ಮೊದಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿ. ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಸಂಸದ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಪಕ್ಷದ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಿಂಚೋಳಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ವೀರಯ್ಯಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪರಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಗೆಲುವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಪಕ್ಷ ಮುಖ್ಯವೆಂಬ, "ಪಕ್ಷದ ಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಹಿತ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ" ವೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದರು. ಈ ಮೊದಲು ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರೊಡನೆ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಉಳಿದಿದ್ದರು. ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದರು. ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆಗಾಗಿ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುವ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಲೋಕಸಭೆಯ ಉಪಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುಲಬರ್ಗಾದಿಂದ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚು

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಬಗೆಗಿರುವ ನಿಷ್ಠೆ, ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ

1975 ರ ಜೂನ್-ಜುಲೈಯಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ದೇಶಗಳ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಇಟಲಿ ಜರ್ಮನಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗಡಂ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜುರಿಚ್ ಮತ್ತು ರೋಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಪಡೆದರು. ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2, 1978 ರಂದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಕೊಂಡರು. ಆಗ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಹಾಗೂ ಡೈರಿಯ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆದರು.

ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು Animal Food Corporation [BAFCO] ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ರಿತ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು “ಬೀದರ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ”ವೆನ್ನುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೀದರನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಅದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಅಳಿಯ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಪ್ಪಾ. ಜಿ.ಪಾಟೀಲ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

1. ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಪಶುಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಉದಾ-ಕೊಂಚಾವರಂ, ಸುಲೇಪೇಟ, ನಿಡಗುಂದಾ, ಹಲಚೇರಿ, ಚಿಮ್ಮನ ಚೋಡ, ಐನಾಪುರ.

2. ಇವರ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಾ ಮಾರಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
3. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ತೇಗಲತಿಪ್ಪಿ, ಗಡಿಕೇಶ್ವರ, ನಿಡಗುಂದಾ, ಕೆರಳ್ಳಿ, ಶಾದಿಪುರ, ವೆಂಕಟಾಪುರ ಹಾಗೂ ಹಲಚೇರಾ ಗ್ರಾಮಗಳು.
4. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೇತುವೆಗಳು ಇವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡವು. ಐನೊಳ್ಳಿ ಸೇತುವೆ ಹಾಗೂ ದೇಗಲಮಡಿ ಸೇತುವೆ.
5. ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಚ್ಚಾರಸ್ತೆಗೆ ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಕೂಡ ಆದವು. ಹೊಸಳ್ಳಿಯಿಂದ ಗಡಿಕೇಶ್ವರವರೆಗೆ, ಸಾಲೆಬೀರನಳ್ಳಿವರೆಗೆ ಡಾಂಬರೀಕರಣವಾದರೆ, ಮಿರಿಯಾಣ, ಕೊಂಚಾವರಂ, ಶಾದಿಪುರ, ವೆಂಕಟಾಪುರ ಊರುಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಡಾಂಬರೀಕರಣಗೊಂಡಿತು.
6. ನಿಡಗುಂದಾ ಹಾಗೂ ಸುಲೇಪೇಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಬಹಳ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಸಿದರು. ಗುಲಬರ್ಗಾ ನಗರದ ಬ್ರಹ್ಮಪುರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ರಹಿತ, ಕೂಲಿಮಾಡುವ ಬಡ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಡಿ.ಸಿ. ಯಾಗಿದ್ದ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿಯವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು.
7. ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಜಗತ್ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿರುವ "ಡಾ|| ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೂರ್ತಿ" ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರೊಂದಿಗೆ ದಿ|| ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
8. ಇವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚಾವರಂ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕಟ್ಟಡ, ನಿಂಬರ್ಗಾದ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದವು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಘಾಳಪ್ಪಾ ಅವರು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನೌಕರಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ ಇವರದು ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರದ್ದು ಕೈಚಾಚಿದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಸಮಕಾಲೀನರು ಹೇಳುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಳಿದ ಅನೇಕರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈತ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ಸಮಸ್ತ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಶವವನ್ನು ತಂದಾಗ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸ್ವಗ್ರಾಮ ಹಲಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿನ ಬಡಜನರು ಹೆಣ್ಣುಗಂಡೆನ್ನ ದೇ ಅಗಲಿದ ನಾಯಕನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದರು.

“ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕೊಪ್ಪತ್ತು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ದೇವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕವರು” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರು. ಇವರು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವಂತಿದ್ದವು. ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬದುಕ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೆ ವಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಳಿತಿಗಿಂತ ಹಾನಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಹೂವು ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ಬದುಕಿದರೂ ತನ್ನ ಪರಿಮಳದಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂತೆ ಇವರು ಅಪಾರ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಮಧ್ಯೆ, ಅವರು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿಂಚೋಳಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಉದಯಿಸಿದ ಸೂರ್ಯ ದಿನಾಂಕ 14-12-1986 ರಂದು ಅಸ್ತಂಗತನಾದನು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅವರ ಜಯಂತಿ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಗಳಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು. ಅವರ ನೆನಪು ಅನಂತ ಅಪಾರ.

ಭಾಗ-2

ವಿಧಾನಸಭೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ
ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರ

27 ಜುಲೈ 1972

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ - ನಮ್ಮ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ 14 ಮಂದಿ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ - ಅವರು ಯಾವ ಪೋಜಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - 3 ಜನ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ ಗಳು, ಒಬ್ಬರು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ರೆವ್ಯುಸೆಂಟೇಟಿವ್, ಒಬ್ಬರು ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಒಬ್ಬರು, ಕಾರ್ಕ್ ಕಂ-ಟ್ರಿಪಿಸ್ಟ್, ಒಬ್ಬರು ಅಟೆಂಡರ್, ಒಬ್ಬರು ಡೈವರು ಒಬ್ಬರು ಕ್ಲೀನರ್, ಒಬ್ಬರು ಸೈಕಲ್ ಆರ್ಡರ್ಲಿ, ಒಬ್ಬರು ಪ್ಯೂನ್, ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಟ್ರಿಪಿಸ್ಟ್ ಮುಂತಾದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ - ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದೆ? ಪ್ರಚಾರ ಸಲಕರಣೆ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಪೇಪರ್ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಫಿಲಂಷೋ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 7511 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಅಂದರೆ ಅರ್ಧವೇನು? ಖಚಿತವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಪ್ರೊಜೆಕ್ ಷನ್ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವುದು, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಇಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಕೆಟ್ಟಿ - ಪೇಪರ್ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಿಲಂಷೋಗೆ ಒಬ್ಬರಿದ್ದರೆ ಸಾಲದೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಫಿಲಂ ಷೋ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಾಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ - ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ಎರಡು ಕರಪತ್ರ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಗೋವಾದ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವೆಗೆರೆ ಒದಗಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತ್ತೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳ ವರದಿ

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಸ್ಪೀಕರ್, (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ವ್ಯಾರಾಧಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾವು ಯಾವುದು, ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ : ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆನ್ಸ್ ಡೇ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಡೇ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ : ಸ್ಪೀಕರ್, ಇದೇ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ವ್ಯಾರಾಧಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ವಾಚನಾಲಯ ಕಾಗೋ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಉಚಿತ ವಾಚನಾಲಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಸಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ : ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ - ಹಾಗೆಯೇ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ - ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜೀಪುಗಳು ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಜೀಪುಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ - ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಜೀಪುಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ 12 ತಿಂಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್.ಸಿದ್ದಪ್ಪ - ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೇ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾವಿಸಿದ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ - ಡೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯಾವ ಲಿಟರೇಚರ್ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

28 ಮಾರ್ಚ್ 1973

ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ)

ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಆ) ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪರವಾಗಿ)

ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ಇಲ್ಲ, ಪೂರ್ವಾತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಲೆನಾಡು ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೆಮಿಮಲೆನಾಡು ವಿರಿಯಾ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರ ಚೀಫ್‌ಮನ್‌ಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ - ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರ ಲಿಂಗಪ್ಪ - ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಚೆನಸಿವ್ಯಾಲಿ ಯೋಜನೆಯ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಈಗ ಇನ್‌ಟೆನ್‌ಸಿವ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಕವರ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ - ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಲೆನಾಡಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ- ಅವು ಹೀಗಿವೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ - ಖಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ-ಕಲಘಟಗಿ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ-ಕುಂಜಾಪುರ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಪುತ್ತೂರು, ಹಾಗೂ ಕೂರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ- ಹೊಸನಗರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು- ಕೊಪ್ಪ ಮೂಡಲಗಿರಿ, ಶೃಂಗೇರಿ, ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ, ತರೀಕೆರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ- ಆಲೂರ ಹಾಗೂ ಮಂಜರಾಬಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ- ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್ - ಇಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇದರ

ಬದಲು ಒಂದು ಮಂದಲಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ- ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಕಮಿಷನರ ಅವರ ಧೃಕ್ಪತೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಜೆಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪ್ಪಾಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ - ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ಮೈದಾನ ಏರಿಯಾಕ್ಕಿಂತ ಮಲೆನಾಡು ಎರಿಯಾದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು- ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ.

ಬಿ.ಎಸ್.ಎ.ಎಮ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ

11 ಮೇ 1974

|| ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು 1974

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ) ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹರತಾಳ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು)

ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ---- ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರ ಸರದಿ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇಂತಿಹವೆ,

- 1) ತುರ್ತು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಿ.ಎ.ಎ.ಎಮ್ ಪದವಿದಲ್ಲೂ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
- 2) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಬ್ಯಾಚನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.
- 3) ಹೊಸ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು.
- 4) ಸ್ಟೈಫಂಡ್ ಹಾಗೂ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಾಗಬೇಕು.
- 5) ಬಿ.ಎಸ್.ಎ.ಎಮ್. ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಾಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಪದೇ ಪದೇ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬಿಟ್ಟು ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಾನೂಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು --- ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿಯೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಮೇತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ - ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಎಮರ್ ಜೆನ್ನಿ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ನ್ನು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಲೆಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌವರ್ನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಲಿಯರ್‌ನಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪೈರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೇಳೆ

ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ-ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು 10 ಗಂಟೆಗೆ ಮಿಟಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ರವರು ಕ್ಲಿಯರ್‌ನೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಪರ್ಸನಲ್‌ಲಾಗಿ ನಾವು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಲೆಟರ್ ಬರೆದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಉತ್ತರ ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ತನಕ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ - ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಅದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೆಂಬರ್‌ಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ - ಸ್ಟೆಪ್‌ನಂಟ್ 150 ರಿಂದ 200 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಬಿಬಿಎಸ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಲೆವೆಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸದೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ - ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ, ಸ್ಟೈಕ್ ವಿಶ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಕೇಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿವೆ ಕೊನೆಯದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪಡವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

23 ಆಗಸ್ಟ್ 1974

ಶ್ರೀ ಯು.ಬಿ. ಫರೀದ (ಮಂಗಳೂರು)

ಅ) ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಡವಾ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ;

ಆ) ಆಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಹೌದು

ಆ) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪೈಪುಗಳ ಜೋಡಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ. ಫರೀದ್ - (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದಿರುವುದು, ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಜನಾರೋಗ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡದಿರುವುದು ಎಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ವೈನಲ್ಟೆಜ್ ಮಾಡಲು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದೆ. ಆಕ್ಟಿ ಜಿಷನ್ ಆದ ಕೂಡಲೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ.ಫರೀದ್ - ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ 5 ಸ್ಥಳ ತೋರಿಸಿದರೂ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಕ್ಟಿ ಜಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ - ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿ ನೀರು ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ, 6.8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ. ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ. ಫರೀದ್ - ಸ್ಥಳ ದೊರೆತರೆ ಬರುವ ಫೆಬ್ರುವರಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ - ಸಕಲೇಶಪುರದ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿದ್ದು 10 ಬೆಡ್ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಇದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಟೆಷನ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಸ್ಟೆಷನ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಠೇವಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಟೆಷನ್ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ದಾನಿಗಳು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬಡ ರೋಗಿಗಳ ಔಷಧಿ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ - ಸ್ಟೆಷನ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಾಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಟೆಷನ್ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ 20ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಆಗಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ವಿಜಿಟ್ಸ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ - ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ವಂತಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ವಂತಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಾಲಾರಿನ ಅನಾಥಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಆಹಾರ ಕುರಿತು

3 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1974

ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ) ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರ ಮಾಲಾರಿನ ಅನಾಥಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಆಹಾರದ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು): ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿನ್ನು ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನಾಥಶ್ರಮದ 67 ಮಕ್ಕಳು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು, ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೀವಹಾನಿಯಾಗಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಜಾಗ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾಗಿ ವಿವರ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಏನೋ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಮಿಟೆಡ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪಮ್ ವಾಷನ್ನು ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಏನ್ಸಾರ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. This is a very serious matter and we have been hearing such cases very often. ಇಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರನ್ನು ಏನಾದರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಪುಡ್‌ಗೈನ್ಸ್ ಅಗಲಿ, ಕಾಳುಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿದ್ದರು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ವಿವರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ-ಸ್ವಾಮಿ, ಸೇವಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಏನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರು ಕರೆದು ಚೀಪ್‌ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಚಿಕ್ಕಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ - ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆಶ್ರಮದ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ

4 ಏಪ್ರಿಲ್ 1975

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಬಿ. ಮಡಿಮನೆ (ಧಾರವಾಡ ಗ್ರಾಮೀಣ)

ಅ) ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಲು ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಆ) ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಇ) ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಈ) ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಡೈರಿಯಿಂದ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ (ಪಶುಸಂಗೋಪನ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು)

ಅ) 1967-68ರಲ್ಲಿ 5000ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಇನ್ನೂ 20,000 ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಸದ್ಯ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ.

ಇ) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡಗಳಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ 40,000 ಮೀಟರ್ ಹಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಸರಕಾರ ಈಗ ದಿನಿತ್ಯ 18,000 ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು -----

ಈ) ಸದ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಬಿ. ಮಡಿಮನೆ:- ನೀವು ಕಾರ್ಡುಗಳು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆದ ನಂತರ ಹಂಚಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಹಾಲಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಿದೆಯೇ? ಖಾಸಗಿ ಡೈರಿಗಳು ಹಾಲು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ - ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಮಿಲ್ಕ್ ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಪಂಚಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವರೆಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ಲಾನ್ ಸೀಸನ್ ಇಲ್ಲ. ಲೀನ್ ಪೀರಿಯಡ್ ಇದೆ. ಈಗ ಆಪ್ರಿಲ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಾಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಬಿ. ಮಡಿಮನೆ - ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಡ್ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಿಂಟ್ ಡೈರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಲು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗಿನ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಸೀಸನ್ನಿನಲ್ಲಿ 13 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ತನಕ ಬಂದಿದೆ. ಡೈರಿ ಕೆಪಾಸಿಟಿ 10 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಇದೆ. ಲೀನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಳು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ತನಕ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿಯಿಂದ ತರಿಸಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡೈರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮತಿ ಬಿ. ಮಡಿಮನೆ - ನೀವು 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Can you give me the outlines of the phased programme?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗಿನ ಒಂದು ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಮತಿ ಬಿ. ಮಡಿಮನೆ - ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಡೈರಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು 1973ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಇದೇ ತರಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ it will be expanded by 1973-74 ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವಾಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ - ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ 1975-76ರಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಿವೇಟ್ ಡೈರಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಲಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದು, 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಡೈರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಹಾಲು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಡೈರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಚರ್ಚೆ

19 ಜುಲೈ 1997

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ)

ಅ) ತರೀಕೆರೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಹಾಸನ, ನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಹೊಳೆನರಸಿಂಹಪುರ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗಳ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯೇನಿದೆ?

ಆ) ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ)

ಅ) ಹೌದು

ಆ) ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿದೆ.

ಇ) ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ವಿಚರಣೆಯ ಕೆಲಸನ್ನು ಎತ್ತಿಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ರಾಜ್ಯದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ 15 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 20-25 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಳೆ ನೀರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು 18-20 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಡ್ಯಾಂಗಳಿಂದ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಳಗೆ ಅಲೂರು, ಬೇಲೂರು, ವಾಟೆಹೊಳೆ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಕಾರ್ಯಗತದಲ್ಲಿಿದ್ದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

1.	ಅರಕಲಗೂಡು	40618	ರೂಪಾಯಿಗಳು
2.	ಅರಸೀಕೆರೆ	31215	"
3.	ಬೇಲೂರು	8740	"
4.	ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ	72910	"
5.	ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ	62715	"

ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ಡ್ಯಾಮಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವಿರಿಯಾಕ್ಕೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಇರಿಗೇಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 100ಕ್ಕೆ 99 ಭಾಗ ಮಳೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 20-40 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಲುಕಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರ್ಮನೇಟ್ ಮೆಜರ್ ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೇ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಸ್ಟೇಷನ್

ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪಾ - ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಡೂರು ಮುಂತಾದೆಡೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ ಇವೆ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಪಿ.ಡಿ.ಎ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಮಿಮಲ್ ಹಸ್‌ಬಂಡಿ- ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಪಿ.ಡಿ.ಎ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಮಂಜುನಾಥ - ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮಳೆಬಾರದ ಕಡೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಖಾಯಂ ಆದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಘಾಳಪ್ಪಾ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್.ಹನುಮೇಗೌಡ - ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಷಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಘಾಳಪ್ಪಾ - ಈಗಾಗಲೇ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ

3 ಏಪ್ರಿಲ್ 1978

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ - ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಡೈರಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 70 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಾಡಿ 120 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 70 ಸಾವಿರದಿಂದ 120 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೇ? ಮತ್ತೆ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆವಾಗ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮೀಸ್ ಚೇಫ್ ಈ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೂತ್ ಹತ್ತಿರ ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದು ದಿವಸ 8 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಲೇಶ್ವರನವರು 9 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಕೂಡಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಡೈರಿಕ್ಲರ್ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಡೈರಿಕ್ಲರ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಗೆ 1-82 ಪೈಸೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲು ಈ ವರ್ಷ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾದರೂ ಹಾಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ 2 ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರಿಯ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯ ಕೆಪ್ಪಾಸಿಟಿ ಆಂದರೆ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಮೂರು ಮಿಷನ್ ಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಓವರ್ ಆಯ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 2-3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿ ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಾಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ - ಕ್ಯಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು, ನೀರಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಕ್ಯಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಾಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ದುರಸ್ತಿಯಾಗುವ ತನಕ ಕ್ಯಾನ್ ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೈಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ಲೀಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ 8-3-1978 ರಿಂದ 2-25 ಪೈಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಲ್ಕಿಯಾಗಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ - ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ - ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ "The increase is effective from 15th May 1978 to the end of July 1978" ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿನ

ದರ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಈ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರೇ, 1974ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಲೀನ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ಲಷ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯಾರಟೇಟೀವ್ ರೇಟ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಗೆ 70 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಬರುತ್ತದೆ. 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 40 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಯುಯಲ್‌ಕಾಸ್ತ್ ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ 2-40 ಪೈಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲ 2-10 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 30 ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತುಂಬಲು ಸರ್ಕಾರ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಾವು ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ - ಈಗ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಒಂದು ಲೀಟರ್ 2 ರೂಪಾಯಿ 2-10 ಪೈಸೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅದರೂ ಕೂಡ 30 ಪೈಸೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಕಡಿಮೆ ಹಾಲು ಬರುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಹಾಲಿನ ದರ ಹೆಚ್ಚು ಆಗದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಲೀನ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದೆ, ಅದರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಲೀನ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಪ್ಲಷ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಪೈಸನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಾಸಕರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮೊನ್ನೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೆ, ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಒವರ್‌ಆಯಿಲ್ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಚಾರ್ಜ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಚಾರ್ಜ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಡೈರಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್ - ಡೈರಿ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕರೆದ ಹಾಗೆಯೇ 2 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಡೈರಿಯವರು 2-10 ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ 30 ಪೈಸೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡೈರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೋಷವಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಎಲ್ಲೋ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವರ ತಲೆಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡೈರಿ ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ಟೋನಪ್‌ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠ 2 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು 1-70 ಪೈಸೆಯಿಂದ 1-40 ಪೈಸೆವರೆಗೆ. 60 ಪೈಸೆ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಚಾರ್ಜ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ರಿಪೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಬಾಟಲ್ಸ್ ಒಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಟೈಪ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಲ್‌ರೇಷನ್ ಬರದಂತೆ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದೋಷಗಳೇನಿವೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ವರ್ಕೌಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಬರತಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್ - ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಘಾಳಪ್ಪ - ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ - ಡೈರಿ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೈರಿ ಹಾಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ತಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಯಾವ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಅಂಶ ನಿಂತು ದುರನಾತ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಪೌಡರ್‌ನ್ನು ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಭಟರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೈರಿಯ ಒಳಗಡೆ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ಹಳ್ಳಿಯವರಿಂದ ಅಂದರೆ ರೈತರಿಂದ ತಾವು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ರೂ.1-30 ಅಥವಾ 1-40 ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲನ್ನು ರೂ. 1-40 ಅಥವಾ ರೂ. 1-50 ಪ್ರೈಸೆಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳೆದು ವರ್ಷದಿಂದ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೊ ಬಾರಿ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನೋಫ್ರಾಫಿಟ್ ನೋ ಲಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀಸನಬಲ್ ರೇಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾದನಂತರ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ - ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಲು ಡೈರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಡೆದಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಡೈರಿಯ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಳಕೆದಾರರ, ಶಾಸಕರ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ರವರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಘಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ - ತಮ್ಮ ಡೈರಿಯ ಹಾಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಲೆಜಸ್ಲೇಚರ್ಸ್‌ಗೂ ಒಂದೊಂದು ಬಾಟಲ್ ಹಾಲನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ - ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅನೇಕ ಟನ್ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದವು, ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಹಾಲನ್ನು ಮೋರಿಗೆ ಸುರಿದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕನಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಮೊಸರನ್ನಾಗಲಿ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್‌ಗೂ ಒಂದು ರೀಸನಬಲ್ ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಕ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 10 ಜನ ಶಾಸಕರು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು, ಅದನ್ನು

ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ರೈತನಿಗೆ ಬೆನ್ನು ಎಲುಬಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಮೆತೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಉಳುಮೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಬಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಕಂಪೇರಿಟೀವ್ ಸ್ಪೆಡಿ ಮಾಡಿದಾಗ ರಿಸರ್ಚ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಕುರಿಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಸರು ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಬರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೋರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆಫ್ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಆಕ್ಸ್‌ಸರೀಸ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

(ಚೇರ್ಮನ್ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್ ಸಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಫಾಡರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫಾರಂ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಳಿ ಬರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಗೌಳಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಳ್ಳತನ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ಇನ್ನು ಡಿಪಿಎ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾರ್ಜಿನ್‌ಲ್ ಫಾರ್ ಮರ್ಸ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರಂ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳು ಇವೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರಾವ್:- ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಕುರವತ್ತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪುನರ್‌ವಸತಿಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಂಕರಾವ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಇದೇ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಅವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಟೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಡೈರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ - ಇವೊತ್ತು ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಬಂದಂತಹವರನ್ನು ತಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಚೀಂಜ್ ಮಾಡದೇ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಹ ಅನುಭವ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ ಇದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚೀಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಮೆನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡಿಂಗ್ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು 75 ಪರಸೆಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1975ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನವರು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡಿಂಗ್ ಡೀಪ್ ಫ್ರೀಜ್ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್, ಇದನ್ನು ಹೆಸರು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿ ಫಾರ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಕೌಮೈಸೂರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡ, ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಮುನಿರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೇಸ್ಕೇಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೆ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್: ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊತ್ಸಾಹದಾಯಕ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಹತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿ, ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರೆ ಅವರು ಸರಕಾರದ ನೀರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕರಿಬಸವನಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. 1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ವಿಭಜನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವನ್ನು ತಮ್ಮದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನ ಗೌಡ, - ಗುಲಬರ್ಗಾ ಕೂಡ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ತಮ್ಮ ಸ್ತೀಮಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ - ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಚೇರೈನ್‌ರವರು - ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಡಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವೀರ್ಯಾಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ 40 ವರ್ಷ

ಬೇಕಾದರೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ವೀರ್ಯಾಣುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸರಬರಾಜು ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಔಷಧಿ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಎತ್ತುಗಳ ತಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳೀಕಾರ, ಅಮೃತಮಹಲ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ವಾಲಿ ಎಂದು 4-5 ರೀತಿಯ ತಳಿಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ತಳಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಖಾತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಶೇಖರವರು ದೇವಣಿ ತಳಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1956ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ತಳಿ ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. 1975 ರಿಂದ ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನು 3-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್.ಎಫ್. ಮತ್ತು ಆರ್.ಡಿ.ಎಂ ಸ್ಕಿಮ ವರೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಇವರು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಕ್ಕುದ್ದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಡಿಪಿಎಪಿ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಹರಡತಕ್ಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೋಗಗಳು ಹರಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬೇನೆಗಳು ಇನ್ನು ಹರಡದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ದರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎರಡು ಸದನಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ

ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಜೊತೆಗೆ ಮದರ ಡೈರಿ ಬೇರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ದೊರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಪ್ಲಸ್ ಮತ್ತು ಲೀನ್ ಸೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಲು ಬಂದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಸೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಫಲಪ್ರದವಾದರೆ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಈ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್‌ರವರು ಔಷಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರೀ ಮಳೆಯನ್ನು ನಂಬಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಫ್ಲಾಂಟಿಯಾರು ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ವಾಹನಗಳಿಂದಲೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಹಾದಿ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ವಾಹನಗಳು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥಕಡೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಭಟ್‌ರವರು ಸೌತ್ ಕೆನರಾಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್‌ಫರಮೇಷನ್ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದನಗಳು ಸಾಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೋಮಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಮಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಡೈರಿಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇರುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಗೋಮಾಳಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬರತಕ್ಕಂತ ಗೇರುಬೀಜ ಬೆಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫೌಲ್‌ಟ್ರಿಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇದರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಗ್ ಪೌಡರ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಏನು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಾನು, ಅದರಲ್ಲೂ ರೈತರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ನಾನು ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ, ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ಸ್ವಾಮಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಳಬೇಕಾದ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ ರವರು - ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಮೊದಲೇ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಈಗ ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು 150-200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಫಾರಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1977-78 ರಲ್ಲಿ 2412ರಲ್ಲಿ ಟೋಟಲ್ ಷೀಪ್ ಬಾರ್ಡ್ 1043. ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದದು 175, ಟೋಟಲ್ ಷೀಪ್ ಸೋಲ್ಡ್ 156 ಟೋಟಲ್ ಷೀಪ್ ಡೈಡ್ 468. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಮಟನ್ ಚಿಕನ್ ತಿನ್ನದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ - ಅವರು ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ತಿನ್ನದಿದ್ದರೂ ಅನ್ ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಅವರಂಥವರು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಮಟನ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರವರು ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಈಗ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲಾಟ್ ಹೌಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಚಿಕ್ಕೆ ಗೌಡರು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೂರು ಬಾರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಲಾಟ್ ಹೌಸ್ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಟನ್ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 150 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಷೇರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಿ ಸ್ಲಾಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಸ್ವಾಡ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನಾವು ನೀವು ಕೂತು ಈ ಸ್ಲಾಟ್ ಹೌಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಯಾಹ್ಯಾ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿರುವ ವಕ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಮೀನು ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದರಂತೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ಲೆಷ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ದೊರೆಯುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕೋಣ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಜನಬಲ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ 450 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 2570 ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪೌಡರ್ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಷೇರ್ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡರು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಅನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಳಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕುರಿ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಆಗಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಆಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥಾ ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂಥಾ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೇ ವಿನಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಹುದೇ ವಿನಾ ಹಸುವಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ ಬ್ರೀಡ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯನ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಕಾರ 10 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕು ಅದರಂತೆ ಇದೆ. ನಾವು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 10950 ದನಗಳಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಯಾಟಲ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅವರೇಜ್‌ನಂತೆ 10 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುವಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನಾನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಗಮನ ಇಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಸವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಅಂದರೆ ದನಕರುಗಳ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ - ನಾನು ಕ್ಯಾಟಲ್ ಇನೂಷೂರನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಡೈರಿ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂಬಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಮತ್ತು ಆ ಯೂನಿಯನ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ - ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೈವ್ ಸಾಕ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬದಲು ಗ್ರಾಜುಯೆಟ್ಸ್ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ನ್ನಾ ಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲಾ ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣ - ಸ್ವಾಮಿ ಕುಣಿಗಲ್ ಕುದುರೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 25-30 ಕುದುರೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಮತ್ತು ಏನಾಯಿತು. ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್ - ತಾವು ಮಾಡ್ರನ್ ಸ್ಟಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಗೆ 150 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಅನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ- ಸ್ವಾಮಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ 50-60 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಗೆ 1/4 ನೇ ಭಾಗ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಗೆ 1/3 ನೇ ಭಾಗ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರೇಷಿಯೋ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಯಾರು ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಬಲವಂತವಾಗಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ ಯಾವುದರಿಂದಲಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರೈತರು ಉತ್ತಮ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಹಾಲಿಗೆ ಅದರ ದರವನ್ನು ಮನಸ್ಸೇಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ದರ ಇರಬೇಕು. ಅಂತ ನೀವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗಂತೂ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಏರುಪೇರು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಹಾಲಿನ ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗದವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ನೀವು 150 ರಿಂದ 200 ರೂಪಾಯಿ ಏನೋ ಕೊಡುತ್ತೀದ್ದಿರಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿ ಬಂದವರಿಗೆ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಯವರಿಗೂ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇರುವ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಡೈರಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಒಂದು ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಒಂದು ಕುರಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ 5 ರಿಂದ 10 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಫ್ರೀಆಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇದರಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಆಗಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಆಗಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಆಗಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದರಿಂದ ಒಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಗೆ ಹರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಚೇರ್ಮನ್ ರವರು - ತಾವು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಗದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪನುಮೇಗೌಡ- ಸ್ವಾಮಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ? ಬಾಕಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣ ರಾವ್ ಭೀಮರಾವ್ ಪಾಟೀಲ- ಪಶು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಈಗಲೂ ಇದೆಯೇ? ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವರೆ?

ಇನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ ಅವರು ಹೊಸ ಕಸಾಯಿಖಾನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಶುರು ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಈ ಮೂರು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ. ನಾವು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನಗರಸಭೆ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯನ್ನು ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಇನ್ನು ಅಪರೇಷನ್ ಫಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ....

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್ - The original idea of operation fund was started by NDDDB about a decade ago to make milk powder. Here it is converted to milk production. I don't know the new concept.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಸಬ್ಲಿಡಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಈಗ ಸಬ್ಲಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿನ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಹ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡೇರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಫಾಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಎರಡು ಇದೆ, ಈ ಎರಡನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ದರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಲಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಲೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಯೋಜನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಬ್ಲಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಬ್ಲಿಡಿ ಕೊಟ್ಟವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವುಗಳು ಸಬ್ಲಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ - ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಇಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಹೇರಿ?

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು - ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ. ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಖಾತೆ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಖಾತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಸಾಯನಾಯಕ್ - ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಶ್ರೀ ಸಾಯನಾಯಕರು ಅನುಭವಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಚರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾ? ನನಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಸಾಯನಾಯಕ - ನಾನು ಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೈನಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಿಲ್ಕ್ ಆಡಲ್ ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್ - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎರಡು - ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾಟ್ಲಿ ಫೀಡ್ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ ಅದೂ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ, ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೆಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ರೀಕಾಂಬಿನೇಷನ್ ಕಾಸ್ಪ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಂಜೂರಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಡೈರಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ನಗರದ ವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಾಲನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡೆ 25 ರಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಡೈರಿ ಹಾಲು ಏನು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಖಾಸಗಿ ಹಾಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೈರಿಯವರು ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರೂ ಸಹ ಏರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಡೈರಿಯವರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡೈರಿಯವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು - ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಗರದ ಶಾಸಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದು, ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಗಸ್ತು ಒಂದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಾಸನೆಯಂತೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಅಗಸ್ತು ಮಧ್ಯೆ - ಜುಲೈ ಹದಿನೈದರೊಳಗೆ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಏರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ

ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಿಂದ ಡೈರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೂ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಹಾಲು ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತು. ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ವಿಧದ ದರವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

I thank the Minister for taking the legislators into his confidence. He took us round the Dairy project and enlightened us. There is one report which has appeared in Samyukta Karnataka.

31ನೇ ಮೇ 1978 ರ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ 'ಮೊಹರು ಹಾಕಿದ ಹಾಲಿನ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳು' ಎಂದು ಅಂದರೆ, ಯಾವ ಸೀಸೆಗೆ ಕ್ಯಾಪ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳಿವೆ! ಅವು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದವು, ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದವು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಲನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೂರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹುಳುಗಳು ಸೀಸೆಯೊಳಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 3-6-1978 ರ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, "ಡೈರಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದುದಾರ" ಎಂದು ಈ ದಾರದ ವಾರಸುದಾರ ರಾಜಾಜಿನಗರದ ನಿವಾಸಿ ಧನಂಜಯಪ್ಪ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಹಾಲು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 8-9 ಗಂಟೆಗೆ ಹಾಲು ಬಂದರೆ, ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ 10 ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹಾಲು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಪಾಲಿಥಿನ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಕ್ಯಾನಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಲಬೆರಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಲಿಗೆ

ನೀರನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಕಲಬೆರಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೀಸಾಯಿ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪಾಲಿಥಿನ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜುಲೈ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಇಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೇ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಈಗ ಏರಿಸಿರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜುಲೈ ಹದಿನೈದರೊಳಗೆ ಇಳಿಸುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಭಗವಾನ್ ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ದರವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಖಾಸಗಿಯವರು ಸಹ ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ. ಹಾಲಿನ ಶೇಖರಣೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು 10 ಪೈಸೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೇನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಲು ಕೊಡುವರೆ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ರೋಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಎರಡು ವರ್ಗವನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜು ಕಡಮೆಯಾಗಲಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಚಾರ್ಜೆಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲನ್ನು ಶೇಖರಣೆ

ಮಾಡಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೀದ್ದರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಈ ಮನೆಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. 28ನೇ ತಾರೀಖು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಖೋಟಲ್ 2-40 ಪೈಸೆ ಬಿಳುತ್ತೆ. ಸ್ಕೀಂಪೌಡರ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಮಗೆ ಅಧಿಕ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಎನ್.ಡಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಯವರು ಕೂಡ ಪೈಸಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಾಗೆ 2.10 ಪೈಸೆ ಬೆಲೆ ಈ ಜುಲೈ ಕೊನೆವರೆಗೆ ಇರಲಿ. ಜುಲೈ ಕೊನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಆಗಸ್ಟ್ ಮೊದಲನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಸ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತೆ. ಲೀನ್ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತೆ. ನಾವು ಇದರ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೌತ್ ಫಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಇಂಥ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಬರಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ

ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಶೀಶಯ ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಹುಳುವಾಗಿರಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೀಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಶೀಶಯಗಳೆ ಹುಳು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಭಗವಾನರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಇದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಹೊಸ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ; ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕಂತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಕ್ಸಿವಿಟಿಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

11 ಆಗಸ್ಟ್ 1978

ಕರ್ನಾಟಕ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕರಿಯಪ್ಪಗೌಡ - ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಸೂದೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಂಗೀಕಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗುಂಡಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ - ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕುರಿಗಳ ತರಹ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಮ್. ಕಿನ್ನಿ- ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ದುದೈವವತಾತ್ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ಅನುಕೂಲ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿತ್ತು. ಪೋಗ್ರಾಂ ಇದೆ, ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆ ಆದರೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಅಂದರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ಮಾಡತಕ್ಕ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಆ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು ಇದರ ಒಂದು ಒಡತನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ 2-3 ಕುರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 400-500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಂತಹ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಉಪ ಕಸಬನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇವತ್ತು ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಕುರಿ ಸಾಕುವಂತಹವರು ಕುರುಬರು ಅಂತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ರೈತ 4-5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನು ಕೂಡ 5-10 ಕುರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಂಪರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕರಿಯಪ್ಪಗೌಡ - ಮುಂದೆ ಆಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಹಿಂದೆ 8-10 ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹಂಗಾಮಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸ್ವೇ ಆಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಸದಸ್ಯರ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕರಿಯಪ್ಪಗೌಡ- ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ 1975 ರಿಂದ 1978 ರ ವರೆಗೆ ಹಾಕಿದಂಥಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ, ಒಳನಡೆ ಏನೇನು ಏರುಪೇರುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸದೇ ಸಚಿವರು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸುತಾರಂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗುಂಡಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಾಗ ಹಾಗೆ ನಾವು

ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕುರಿಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎನ್ ಕಲ್ಲಣ್ಣನವರ್ - ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದಿಮೆಯಾದ ಈ ಉಣ್ಣೆ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಲಕ್ಷ ವನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ 1975 ರಿಂದ 1978 ರ ವರೆಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಉಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಉದ್ದಿಮೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉದ್ದಿಮೆ ಕುಶೀರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು, ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇವರು ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಜನತೆಯ ನಿಸ್ಸಾಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದುರ್ಲಾಭವನ್ನು ಕೆಲವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥ ಜನ ಉತ್ತಮವಾದಂಥಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಈ ಒಂದು ದಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಂತರ ಅವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ಸ್ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಜನರ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ಸ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇದರ ಕಡೆ ಮನವೊಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ ಅದರಿಂದ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಜೀವಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಇನ್ನು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೇ ವಿನಾ ಇನ್ನೂ ರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನೀವು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದರೆ ನಂತರ ಅವರು ತಾವೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಜಾನುವಾರು ಒಂದು ಡಿಸಿಸ್‌ನಿಂದ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಸಿರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಊರೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೋಳಿಗೆ ಒಂದು ರೋಗ ಬಂದು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಳಿಗಳಿಗೂ ಹೇಗೆ ಸಾಯುತ್ತವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕುರಿ ಮೇಕೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಜನರಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಬಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಈ ತರಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೋಗ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ನೀವು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮುಂದೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್‌ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಣ್ಣೆ ಬಂದು ಕಂಬಳಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಜನರ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೂದಿವಾಳ್ ಅನ್ನು ವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಉಣ್ಣೆ ತಂದು ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇಂತ ಕಂಬಳಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು

ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅನುಭವವೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಆ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸದ್ದಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಬಾರದು. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1978ನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ತಿದ್ದು ಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಸಹಜ. ಪ್ರಪಂಚವಾದ್ದದ್ದು ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಯ್ಯ ಒಡೆಯರ ವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಕಲ್ಲಣ್ಣನವರನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು- ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕರಿಯಪ್ಪಗೌಡ - ಅವರು ಹೋದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಕಲ್ಲಣ್ಣನವರ್ - ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ನಿಜ. ಆದರೆ, ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇನೆಂದರೆ, ಮಂಡಲಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾತ್ರ

ಬೇಡ ಇಪ್ಪತ್ತೆದು ಲಕ್ಷವೆಂದರೆ ಜುಜುಬಿ. ನನ್ನನ್ನು ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆದರೆ, ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಂತಹವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದು ಬೇಡ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ - ಹೆಸರು ಕೆಡುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ನಾಯ್ಕ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಮೂರುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರವಾಸಿ ಭತ್ಯೆ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 3,55,867-81 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಖಾಯಂ ಠೇವಣಿ 28,45,778 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ 1976-78ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,79,078-20 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ವಾಲ್ಮಿಡೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಇಂತಹದೊಂದು ಕ್ಲಾಜ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಲ್ಲಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬಾರದೆನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಕ್ಲಾಜ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವ ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುರುಬರು ದಡ್ಡರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಕುರಿ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಅವರ ಕುರಿ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಕುರಿ ಮರಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ - ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಡಿ.ನಟರಾಜ - ಕುರುಬರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿರುತ್ತಾರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಸಭ್ಯರಿರುತ್ತಾರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಐ.ಶೆಟ್ಟಾರ್ - ಮಂಡಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹಣ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕರಿಯಪ್ಪ ಗೌಡ- ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಮೂರು ಕುರಿಗಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಲಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ. ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ - ಆ ಹಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಅದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಅದು ಮಂಡಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಘಾಳಪ್ಪ - ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆ ಮಂಡಲಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಾಗ ಪತ್ರ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದಾದರೂ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಹಣವಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡಲಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ರಾಮಾಯಣ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆಗೆ ಆತನ ಟರ್ಮ್ ಮುಗಿಯಿತು. ಸುದೈವವಶಾತ್ ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈತ ಎಂದು ನನಗೀಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕರಿಯಪ್ಪ ಗೌಡ - ಮಂಡಲಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ - ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಉತ್ತರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮಂಡಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಸಾಯಿಖಾನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

9 ಆಗಸ್ಟ್ 1978

ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆ. ಮಂದನಾ- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಖಸಾಯಿ ಖಾನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಓದಿರಬೇಕು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾದ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕರಣಗೊಂಡ ಖಸಾಯಿ ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಖಸಾಯಿ ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - (ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಘುಪತಿಯವರು ಸ್ಲಾಟರ್ ಹೌಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ ಪತ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದದ್ದೂ ನನ್ನ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎಂದು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆ ಇದು ಯಾವ ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತೂ ಅಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ "ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಂಘ" ದವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದವು. ಆದರೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠರವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಕಸಾಯಿಖಾನೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಆನಿಮಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ ಪುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಲಾಟರ್ ಹೌಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 150 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಕೂನ ಕೂಡ

ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಸಾಯಿಖಾನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟ್ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟ್ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕಡಿವೆ ಬಿಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡೋಣ. ಲೋಕಲ್ ಸ್ಲಾಟರ್ ಹೌಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಂದಿದ್ದು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ವಾಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲರಿ ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥಕಡೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಗ-3

ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಲ್ಲಾಮಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

15 ಮಾರ್ಚ್ 1983

ಮಲ್ಲಾಮಾರಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಧನದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಚಿಂಚೋಳಿ) - ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಮಲ್ಲಾಮಾರಿಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಧನವು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿದೆಯೇ,

ಆ) ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೆ,

ಇ) ಹಾಗೆ ಇರುವ ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ.

ಈ) ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) - ಅ) ಇಲ್ಲ.

ಆ) ಸೇಡನ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಎರಡು ಅರ್ಜಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇ) ಇಲ್ಲ.

ಈ) ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಹಾರಧನ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ನೊಂದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ - ಸ್ವಾಮಿ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ - ಸ್ವಾಮಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಾತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ ನೀವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸ ತಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮ.

49 ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ (ಚಿಂಚೋಳಿ) ಮಾನ್ಯ ಪಶು ಸಂಗೋಪನ, ಪಶು ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆಯೆ?

ಆ) ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇ) ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಪಶುವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು)

ಅ) ಇಲ್ಲ

ಆ) 'ಆ' ವಿನ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇ) ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಷೀರಾಗಾರ ಇದೆ. ರೈತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಾಲನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ರೈತನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೀರಾಗಾರ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ಸರಿಯಾದ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೈತನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಹಾಲಿಗೆ ಅವನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಹಾಲಿನ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಸಣ್ಣ ರೈತ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು

109 ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ (ಚಿಂಚೋಳಿ) - ಮಾನ್ಯ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿರಿ?

ಆ) ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ, ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಯಾ ಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇ) ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ದುರಸ್ತಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈ) ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಕೆರೆಯ ದುರಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮವೇನು? (ಆಯಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿರಿ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ (ರಾಜ್ಯದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು)

ಅ) ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 14 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. (ಪಟ್ಟಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ)

ಆ) 9 ಕೆರೆಗಳು

ಇ) 5 ಕೆರೆಗಳು

ಈ) 5 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು (ಪಟ್ಟಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ)

ಅನುಬಂಧ - 1

ಚಿಂಚೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿಗೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೆರೆಯ ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು
1	ತುಮಕುಂಟ ಕೆರೆ	ತುಮಕುಂಟ
2	ಹುಡದ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	ಹುಡದ ಹಳ್ಳಿ
3	ಚಂದನ್ ಕೇರಾ ಕೆರೆ	ಚಂದನ ಕೇರಾ
4	ಧೋತಿ ಕೊಳ ಕೆರೆ	ಧೋತಿ ಕೆರೆ
5.	ಚಿಕ್ಕ ಲಿಂಗದ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗದ ಹಳ್ಳಿ
6	ನಾಗ್ಯೆದಲೈ ಕೆರೆ	ನಾಗ್ಯೆದಲೈ ಕೆರೆ
7	ಹುಲಿಸ್ ಗುಡ್ ಕೆರೆ	ಹುಲಿಸ್ ಗುಡ್
8	ಐನಾಪೂರ ಕೆರೆ	ಐನಾಪೂರ
9	ಮುಖ್ಯಂಚಾ ಕೆರೆ	ಮುಖ್ಯಂಚಾ
10	ನಿಡಗುಂದಾ ಕೆರೆ	ನಿಡಗುಂದಾ
11	ಮಿರ್ಯಾನ್ ಕೆರೆ	ಮಿರ್ಯಾನ್
12	ರಟ್ ಕಲ್	ರಟ್ ಕಲ್
13	ಕೊಲ್ಲೂರ್ ಕೆರೆ	ಕೊಲ್ಲೂರು
14	ಸಾಲ್ ಗಾರ್ ಕೆರೆ	ಸಾಲ್ ಗಾರ್

ಅನುಬಂಧ-3

ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲೂಕಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೆರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿಗೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕೆರೆಯ ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಅಂದಾಜಿನ ಮೊಬಲಗು (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ಕಟ್ಟಿದ ವರ್ಷ	ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು (ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ)	ದುರಸ್ತಿಯ ವಿವರ ಮತ್ತು ಆಗಬಹುದಾದ ವಿಚಾರ
1	2	3	4	5	6	7
1	ನಿಡಗುಂದ	ನಿಡಗುಂದ	--	--	46	ಈ ಕೆರೆಯು ಹಳೆಯ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕೆರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ 1965ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ವರ್ಷ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಹಳೆಯ ಕೆರೆಯ ತುಂಬಾ ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳವೂ ಯಾರ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆರೆಯ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಇದರ ಅಂದಾಜು ಸುಮಾರು 1.5 ಲಕ್ಷ
2	ಮಿರಿಯಾಣ	ಮಿರಿಯಾಣ	--	--	28	ಈ ಕೆರೆಯೂ ಸಹ ಹಳೆಯ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕೆರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ 1965 ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆರೆ ಕೆರೆಯ ತುಂಬಾ ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ. ಈ ಕೆರೆಯ

3 ರಟಕಲ್ ರಟಕಲ್ 1.73 3/71 41

ಅಂಗಳ ಯಾರ
ಒಡತನದಲ್ಲಿ ದೆ. ಎಂದು
ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆರೆಯ
ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ
ಕೆಲಸವನ್ನು
ಮಿತವ್ಯಯದ್ದಾದರೆ
ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
ಇದರ ಅಂದಾಜು
ವೆಚ್ಚ 2.00 ಲಕ್ಷ.

ಈ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಿಂದ
ನೀರು ಕೆರೆ
ಜನಗುವದರಿಂದ ಕೆರೆಯ
ನೀರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ
ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ
ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಈ ಜನಗನ್ನು ತಡೆಯಲು
ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು
ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು
ಆಧರಿಸಿ
ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ
ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು 41
ಹೆಕ್ಟೇರು. ದುರಸ್ತಿಯ
ಅಂದಾಜು
ಸುಮಾರು 2.5 ಲಕ್ಷ

4. ಕೊಲ್ಲೂರು ಕೊಲ್ಲೂರು -- -- 112

ಈ ಕೆರೆಯೂ ಸಹ ಹಳೆಯ
ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕೆರೆ
ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕಂದಾಯ
ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ 1965
ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆರೆ
ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ನೂರು
ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕೆರೆ. ಈ
ಕೆರೆಯ ಒಡತನವನ್ನು
ಮತ್ತೆ ತುಂಬಲು ಸುಮಾರು
10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ
ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ

5 ಸಾಲಿಗಾರ ಸಾಲಗಾರ 50,000 3/71 15

ಕೆರೆಯ ಏರಿಯಾ
ಜಾರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ
ಕರ್ನಾಟಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ
ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ,
ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ
ವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಈ
ಕೆರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸ
ಲಾಗುವುದು. ಇದರ
ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 5 ಲಕ್ಷ.

ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು 1971 ರ
ಕ್ವಾಮ ಕೆರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 64
ಕ್ವಾಮ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ
ಲಾಯಿತು. ಕೆರೆಯ ತೂಬಿನ
ಬಳಿ ನೀರು
ಸೋರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ಕಾಣಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೆರೆಯ ಒತ್ತು
ಜೋಡಣೆಯನ್ನು
ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಕೆರೆಗೆ
ಆಗಬೇಕಾದ
ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು
ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ
ಕೆರೆಗೆ ಒಂದು
ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಕಾಲುವೆ
ಇದೆ. ಆದರೆ
ಕಾಲುವೆ ಅಗೆದಿರುವುದು.

0.15 ಕಿ.ಮೀ.
ಮಾತ್ರ ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಗಟ್ಟಿ ಬಂಡೆ
ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ
ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸ
ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಿಕ್ಕ
ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು
ಏರಿಯಾ ದುರಸ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು
ಅಂದಾಜು ಸುಮಾರು
50,000

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 9 ಕೆರೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಆದಷ್ಟೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ 5 ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ - ಈ ಕೆರೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವುದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ - ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ರುಪ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ - ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಧ್ವಂಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ - ಇವು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂಥ ಕೆರೆಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಲು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ - ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು

ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವುದು. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಂಗಾರಪ್ಪ - ಲ್ಯಾಂಡ್ - ಆರ್ಮಿ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಪಿ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ - ಈಗ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯೊಳಗಿದ್ದರೆ. ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋಡಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ - ಆರ್ಮಿ ಮೂಲಕವು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದಿನಗೂಲಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಹೋದರೆ ಆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಫಾಳಪ್ಪ - ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗದ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ ಒಡ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನುಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪತಿ - ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು - ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು.

ಭಾಗ-4

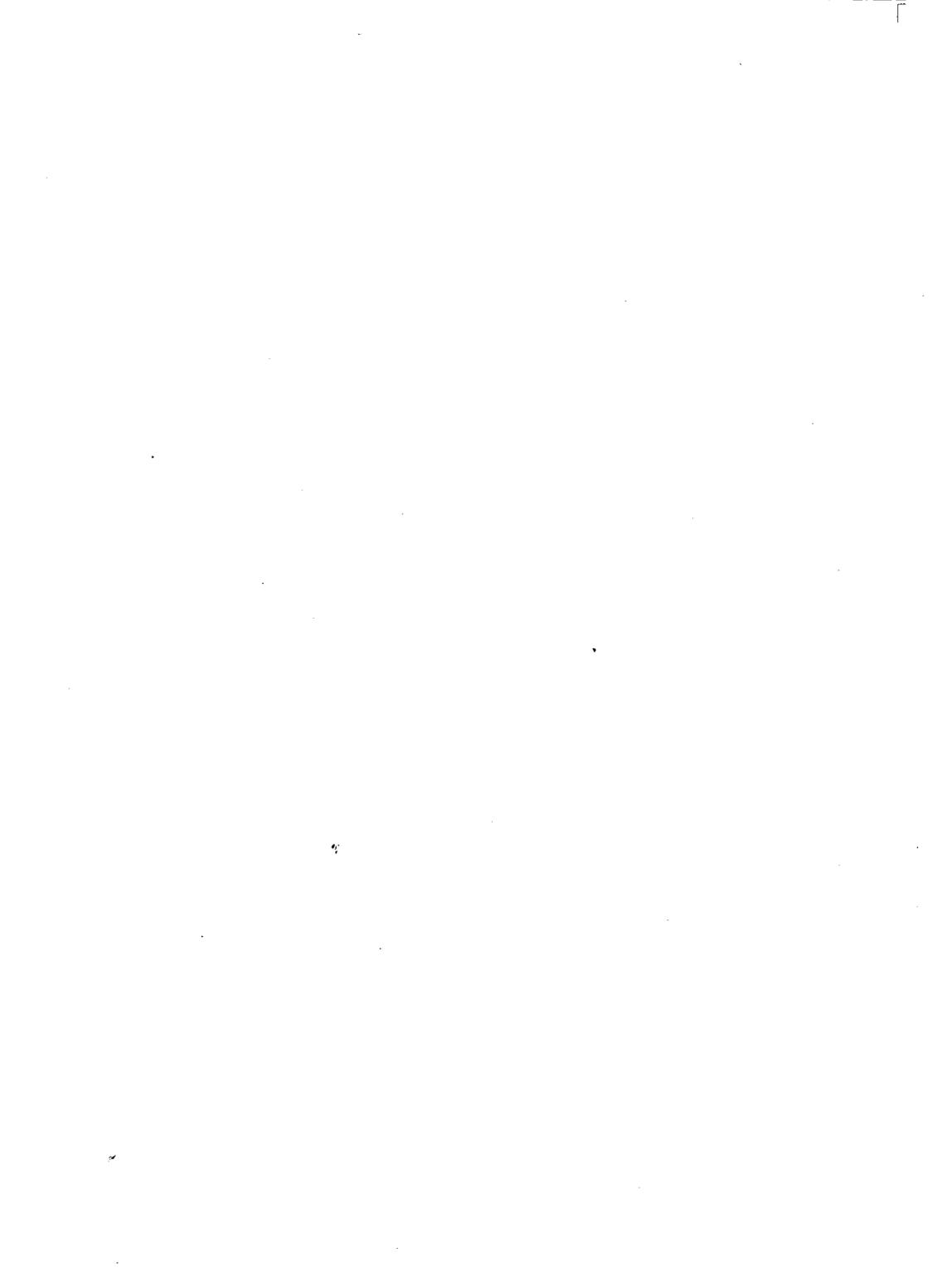
ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಇವರು ದಿನಾಂಕ 14-12-1986ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಶ್ರೀಯುತರು 1972 ರಿಂದ 1984 ರ ವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. 1972 ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, 1973ರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, 1974 ರಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, 1976ರಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮತ್ತು ಮಿನುಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಡೈರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 1979ರಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯರು ಹಲವಾರು ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಗ-5

ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು

ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ - ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಶ್ರೀ ಮೋಹನಲಾಲ ಶುಖಾಡಿಯಾ ಅವರಿಂದ

ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ದಿ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ, ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ

ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ದಿ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ದಿ|| ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್
ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಬಂದೇ ನವಾಜ ದರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ

ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ
ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಜಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ - ಹಲಚೇರಾದ ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್
ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ಶ್ರೀ ಸಾವೂರ ಶಿವಣ್ಣ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು, ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ,
ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು, ಶ್ರೀ ವಿರಶೆಟ್ಟಿ ಕುಸನೂರ, ಮಾಜಿ ಸಂಸದರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ
ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ
ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ನವರು.

ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ನವರು ಸಮಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ದಿ|| ಸಿದ್ದರಾಮ ರೆಡ್ಡಿ, ಮಾಜಿ ಸಂಸದರು ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲಕರ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕೋಲಿ ಸಮಾಜದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ನವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ನವರು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿಯ ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ನವರು ದಿ:28.5.1974 ರಂದು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ವತಿಯಿಂದ "ಗ್ರಾಮೀಣ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ" ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲಕರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಮಾರಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

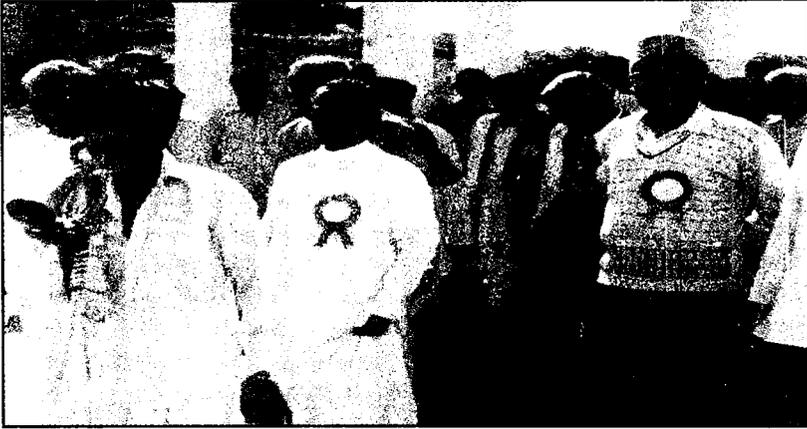
ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು
ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಹವಾಲು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು.

ಕಾಮಗಾರಿಯೊಂದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಆಗಮಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

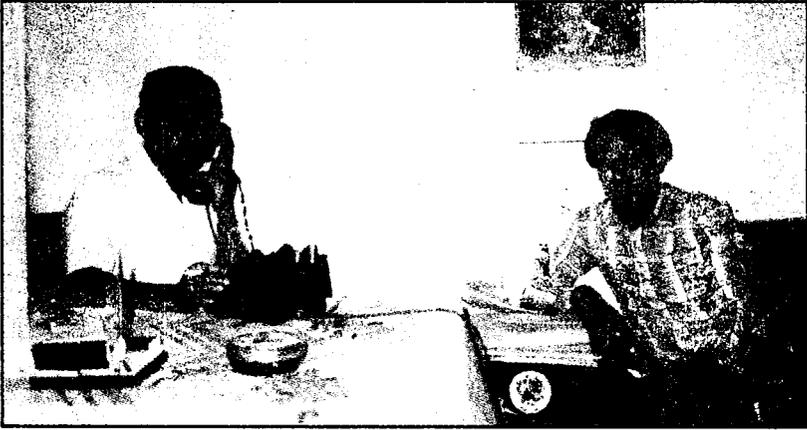
ಮಾಜಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

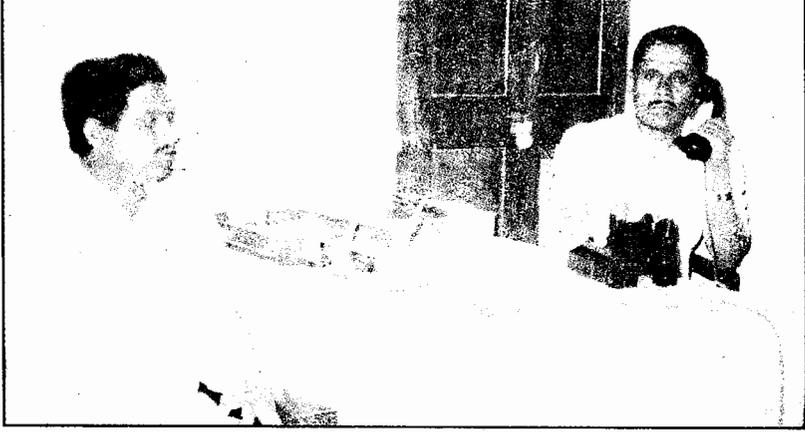
ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ದಿ|| ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಮಗಳ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

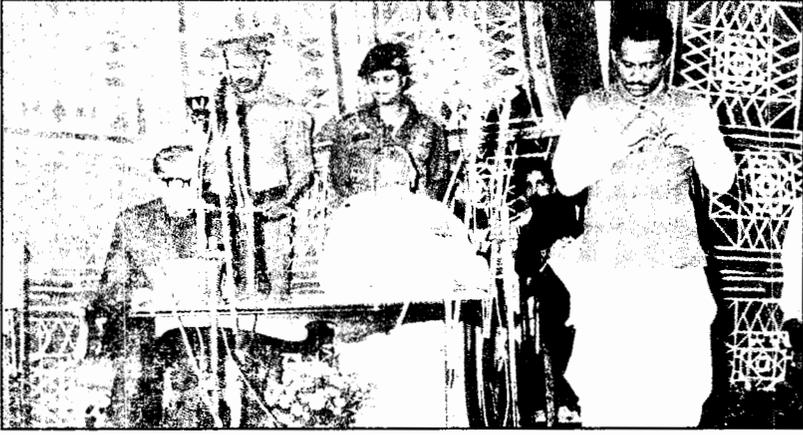
ದೂರವಾಣಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ಕಛೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ವಕೀಲರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಡಿ|| ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ರಾಜ್ಯಾ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಇಲಾಖೆ
ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ ಅವರಿಂದ 1973

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟು ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ	ಪ್ರೊ ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಣಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20.00
2.	ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ	ಡಾ ಸಂದೀಪ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	15.00
3.	ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	ಪ್ರೊ ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಣಯ್ಯ	15.00
4.	ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ	ಡಾ ಪಿ. ಜೀವನ್ ಕುಮಾರ್	20.00
5.	ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್	ಡಾ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20.00
6.	ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ	ಡಾ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
7.	ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ	ಡಾ ಆರ್.ಎಂ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್	15.00
8.	ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ	ಪ್ರೊ ಎಸ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಣಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
9.	ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು	ಜೆ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15.00
10.	ಕೆ.ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂ	ಡಾ ವಿಫ್ಫೇಲ್ ಎನ್. ಭಟ್	15.00
11.	ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ	ಜಿ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂರ್ತಿ	15.00
12.	ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ	ಜಿ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂರ್ತಿ	20.00
13.	ಜಗಲೂರು ಇಮಾಂ	ಜಿ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15.00
14.	ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ	ಡಾ ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ	20.00
15.	ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	20.00

16.	ಹೆಚ್.ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ	ಪ್ರೊ ಬಿ.ಎನ್. ಚಂದ್ರಯ್ಯ	20.00
17.	ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ	ನಂಜಯ್ಯ ಹೊಂಗನೂರ್	20.00
18.	ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ	ಡಾ ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್	15.00
19.	ಜೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ	ಡಾ ಹೆಚ್.ಎಂ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ	15.00
20.	ಗಂಗಾಧರ್ ನಮೋಶಿ	ಡಾ ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
21.	ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ	ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ವಾರ ಕುಲಕರ್ಣಿ	15.00
22.	ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್	ಈಶ್ವರ ದೈ ತೋಟ	20.00
23.	ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	15.00
24.	ಅಜೀಜ್ ಸೇರ್	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15.00
25.	ಸಿ.ಎಂ. ಆಮುರ್ಗಂ	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15.00
26.	ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್	ಶೇಷಕಂದ್ರಿಕ	30.00
27.	ಬಿ.ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ	ಡಾ ಡಿ.ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ	15.00
28.	ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ	ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್	20.00
29.	ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್	ಮೋಹನ್ ವರ್ಣೇಕರ್	20.00
30.	ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಉಷಾ ಹಾರೋಗದ್ದನಾಯಕ್	20.00
31.	ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ	ಕೂಡ್ಲಿಗರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	30.00
32.	ಕಾಗೋಡು ಚಳವಳಿ	ಕೂಡ್ಲಿಗರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	15.00
33.	ಕೆ.ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ	ಜಗದೀಶ ಕೊಪ್ಪ	20.00
34.	ಟಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ	ಕೆ.ಜೆ. ಸುರೇಶ್	25.00
35.	ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಠಿ	ಮನು ಬಳಿಗಾರ್	30.00
36.	ಎಸ್.ಸಿ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ	ಡಾ ಟಿ.ಸಿ. ಪೂರ್ಣಿಮ	20.00
37.	ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್	ಮನು ಬಳಿಗಾರ್	30.00

38.	ಪಿ.ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ	ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	30.00
39.	ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್	ಸಂಜಯ್ ದೊರೆ	20.00
40.	ಎಂ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣನ್	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	20.00
41.	ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ	ಜೆ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	15.00
42.	ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್	ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್	20-00
43.	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ	ಶೂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್	20-00
44.	ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ	ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ್	20-00
45.	ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ	ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್	20-00
46.	ಬಾಪುಗೌಡ ದರ್ಶನಾಪುರ	ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	20-00
47.	ಡಾ ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ	ಪ್ರೊ. ಗಂಗಾಧರ ಮೂರ್ತಿ	20-00
48.	ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ	ಡಾ. ಸಿ.ಆರ್. ಗೋವಿಂದರಾಜ್	15-00
49.	ಕರ್ನಾಟಕ ರೈತ ಚಳುವಳಿ- ಸತ್ಯಗ್ರಹಗಳು ಸಂಪುಟ-1	ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	15-00
50.	ಕರ್ನಾಟಕ ರೈತ ಚಳುವಳಿ- ಸತ್ಯಗ್ರಹಗಳು ಸಂಪುಟ-2	ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	20-00

ಭಾಷಾಂತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಡಾ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20.00
2.	ಡಾ ರಾಂ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
3.	ವಿ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮನನ್	ರಾಜ್ಯ ಭಾಷಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	20.00
4.	ಡಾ ಶ್ಯಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20.00
5.	ಶೇಕ್ ಮಹಮದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
6.	ಡಾ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20.00
7.	ಭೂಪೇಶ್ ಗುಪ್ತ	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20.00
8.	ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
9.	ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತ್‌ಕೌರ್	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾವಿತ್ರಿ	20.00
10.	ಡಾ ಚಿಂತಾಮನ್ ಡಿ. ದೇಶಮುಖ್	ಬೇಳೂರು ಸುದರ್ಶನ್	20.00
11.	ಪನಂಪಿಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
12.	ಜೈ ಸುಖಿಲಾಲ್ ಹಾಥಿ	ಎಸ್. ಸುಮಿತ್ರ	15.00
13.	ಎಸ್.ಎಂ. ಜೋಷಿ	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾವಿತ್ರಿ	15.00
14.	ಡಾ ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ	ಜವರಯ್ಯ	15.00

the 1990s, the number of people aged 65 and over in the United States is projected to increase from 20 million to 35 million (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 65 and over increases, the number of people aged 75 and over is also expected to increase. The number of people aged 75 and over in the United States is projected to increase from 10 million in 1990 to 15 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 75 and over increases, the number of people aged 85 and over is also expected to increase. The number of people aged 85 and over in the United States is projected to increase from 3 million in 1990 to 5 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 85 and over increases, the number of people aged 95 and over is also expected to increase. The number of people aged 95 and over in the United States is projected to increase from 1 million in 1990 to 2 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 95 and over increases, the number of people aged 100 and over is also expected to increase. The number of people aged 100 and over in the United States is projected to increase from 0.5 million in 1990 to 1 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 100 and over increases, the number of people aged 105 and over is also expected to increase. The number of people aged 105 and over in the United States is projected to increase from 0.2 million in 1990 to 0.5 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 105 and over increases, the number of people aged 110 and over is also expected to increase. The number of people aged 110 and over in the United States is projected to increase from 0.1 million in 1990 to 0.2 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 110 and over increases, the number of people aged 115 and over is also expected to increase. The number of people aged 115 and over in the United States is projected to increase from 0.05 million in 1990 to 0.1 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 115 and over increases, the number of people aged 120 and over is also expected to increase. The number of people aged 120 and over in the United States is projected to increase from 0.02 million in 1990 to 0.05 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 120 and over increases, the number of people aged 125 and over is also expected to increase. The number of people aged 125 and over in the United States is projected to increase from 0.01 million in 1990 to 0.02 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 125 and over increases, the number of people aged 130 and over is also expected to increase. The number of people aged 130 and over in the United States is projected to increase from 0.005 million in 1990 to 0.01 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 130 and over increases, the number of people aged 135 and over is also expected to increase. The number of people aged 135 and over in the United States is projected to increase from 0.002 million in 1990 to 0.005 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 135 and over increases, the number of people aged 140 and over is also expected to increase. The number of people aged 140 and over in the United States is projected to increase from 0.001 million in 1990 to 0.002 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 140 and over increases, the number of people aged 145 and over is also expected to increase. The number of people aged 145 and over in the United States is projected to increase from 0.0005 million in 1990 to 0.001 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 145 and over increases, the number of people aged 150 and over is also expected to increase. The number of people aged 150 and over in the United States is projected to increase from 0.0002 million in 1990 to 0.0005 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 150 and over increases, the number of people aged 155 and over is also expected to increase. The number of people aged 155 and over in the United States is projected to increase from 0.0001 million in 1990 to 0.0002 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).

As the number of people aged 155 and over increases, the number of people aged 160 and over is also expected to increase. The number of people aged 160 and over in the United States is projected to increase from 0.00005 million in 1990 to 0.0001 million in 2010 (U.S. Census Bureau 1996).